

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

TARPINSTITUCINIO POSĖDŽIO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-1491 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO PROTOKOLAS

2023-10-23 Nr. 8D-467 (5.50E)

Vilnius

Posėdis įvyko 2023 m. spalio 16 d., 10.00–11.00 val. mišriu būdu – 512 kab. ir su galimybe jungtis nuotoliniu būdu (*MS Teams programa*).

Posėdžio pirmininkas – Valdas Aleknavičius, Žemės ūkio ministerijos kancleris.

Posėdžio sekretorė – Nomeda Padvaiskaitė, Žemės ūkio ministerijos Europos Sąjungos reikalų ir paramos politikos departamento Programos LEADER ir kaimo plėtros skyriaus patarėja.

Dalyvavo: Ilona Javičienė, Žemės ūkio ministerijos Europos Sąjungos reikalų ir paramos politikos departamento Programos LEADER ir kaimo plėtros skyriaus vedėja; Andrius Burlėga, Žemės ūkio ministerijos Teisėkūros ir atstovavimo skyriaus vedėjas; Giedrė Pupšytė, Žemės ūkio ministerijos Teisėkūros ir atstovavimo skyriaus vyresnioji patarėja; Aurelija Ylė, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Viešųjų pirkimų politikos skyriaus vedėja; Dovilė Šacikauskė, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Viešųjų pirkimų politikos skyriaus patarėja; Pavel Jacunskij, Konkurencijos tarybos Konkurencijos politikos grupės vadovas; Samanta Šereikaitė, Konkurencijos tarybos Konkurencijos politikos grupės vyresnioji patarėja.

Nuotoliniu būdu (*MS Teams*) posėdyje dalyvavo: Kęstutis Kaziulis, Viešųjų pirkimų tarnybos vyriausiasis patarėjas; Ramunė Jovaišienė, Susisiekimo ministerijos Organizacijos valdymo departamento Viešųjų pirkimų skyriaus vedėja.

DARBOTVARKĖ. Dėl Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2 straipsnio pakeitimo projektui pateiktų pastabų ir pasiūlymų aptarimo.

SVARSTYTA. Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 (toliau – VPĮ) 2 straipsnio pakeitimo projektui pateiktų pastabų ir pasiūlymų aptarimas.

Kalbėjo: I. Javičienė, N. Padvaiskaitė, A. Burlėga, P. Jacunskij, A. Ylė, K. Kaziulis, G. Pupšytė.

N. Padvaiskaitė pristatė suinteresuotų institucijų pastabas ir pasiūlymus dėl VPĮ 2 straipsnio pakeitimo projekto ir pasiūlė pradėti nuo Ekonomikos ir inovacijų ministerijos (toliau – EIMIN) pastabų. Pristatė esminę šios ministerijos pastabą – nepritarimą trumpųjų maisto tiekimo grandinių sąvokoje numatyti ir tarpininko išitraukimo galimybę, ypatingą dėmesį atkreipiant ir į projekte siūlomą tarpininko dydį, atitinkantį labai mažos, mažos ar vidutinės įmonės (toliau – MVI) sąlygas pagal Smulkaus ir vidutinio verslo įstatymą (toliau – SVV). EIMIN nuomone, tarpininko, kaip vidutinės įmonės įtraukimas į trumposios teikimo grandinės apibrėžtį, suteikiant galimybes dalyvauti viešuosiuose pirkimuose neskelbiamų derybų būdu, gali turėti įtakos konkurencijos iškraipymui.

I. Javičienė papildydama papasakojo apie ES paramą trumpųjų maisto tiekimo grandinių investiciniams projektams, įskaitant paramą logistikos centrams, kurti. Pristatė keičiamo VPĮ 2 str.

tikslą – remti smulkiuosius ir vidutinius ūkius, kad jie lengviau integruotųsi į viešuosius pirkimus. Papildė, kad tarpininkas trumposiose tiekimo grandinėse neturėtų būti suprantamas kaip įprastas tarpininkas – supirkėjas ir produktų perpardavėjas. Trumpųjų grandinių atveju tarpininkas pasitelkiamas jungtinės veiklos sutarties pagrindu, jo veiklą kontroliuojant gamintojams, o jas veikiant labiau kaip trumposios grandinės veiklos koordinatoriui, organizatoriui, administratoriui. Tarpininko pasitelkimas nėra privalomas, atvirkščiai, yra ribojamas (ne daugiau kaip vienas tarpininkas).

A. Ylė nesutiko, kad yra būtinybė vystant trumpąsias grandines turėti ir tarpininką, nes išimties numatymas VPĮ 71 str. Lietuvos Respublikos Seimo narių iniciatyva turėjo kitus argumentus – sudaryti galimybes perkančiosioms organizacijoms neskelbiamų derybų būdu pirkti tiesiai iš ūkininkų. Pažymėjo, kad būtina atkreipti dėmesį, jog Centrinė perkančioji organizacija turi ir maisto produktų katalogą, kuriame apie savo produktus gali skelbti ūkininkai. Tad pirmumą reikėtų teikti jau egzistuojančių praktikų naudojimui. Taip pat ji pastebėjo, kad tarpininko atitikimas vidutinei įmonei keliamus reikalavimus pagal SVV prieštarautų nustatytam išimties taikymui, nustatytam VPĮ 71 str. 6 p. 18 dalyje, nes vidutinės įmonės turi pakankamai išteklių ir kompetencijos bei resursų dalyvauti viešuosiuose pirkimuose konkursiniu būdu.

P. Jacunskij nesutiko, kad tarpininkas turi atitikti MVĮ keliamus reikalavimus, nurodytus SVV, nes mano, kad tai iškraipo konkurenciją ir sukelia rizikas, jo nuomone, būtina apriboti tarpininko dydį bent iki labai mažos ar mažos įmonės.

K. Kaziulis iškėlė problemą, kad ūkininkai nedalyvauja Centrinės perkančiosios organizacijos (CPO) viešuosiuose pirkimuose, nes jie nesuinteresuoti ir todėl nėra pakankama jų produkcijos pasiūla. Taip pat nurodė problemą, kad nėra nacionaliniu mastu reglamentuota, kas yra trumpoji maisto tiekimo grandinė, todėl VPT gauna labai daug užklausų dėl teisingo VPĮ 71 str. „Neskelbiamų derybų sąlygos“ numatytos 6 p. išimties taikymo – 18) „maisto produktai, kai jie įsigijami iš trumposios maisto tiekimo grandinės.“

A. Burlėga pastebėjo, kad tarpininkas dalyvauja šiame procese jungtinės veiklos sutarties pagrindu, tai apsaugo nuo keliamų rizikų konkurencijai.

I. Javičienė pasiūlė papildyti apibrėžtyje tarpininko įtraukimo sąlygą – veikti jungtinės veiklos sutarties pagrindu.

P. Jacunskij taip pat pasiūlė sumažinti tarpininko dydį iki labai mažos ar mažos įmonės.

A. Burlėga pasiūlė, atsižvelgiant į Žemės ūkio ministerijos kompetencijos srities tikslus – skatinti trumpųjų tiekimo grandinių plėtrą Lietuvoje bei į XVIII Lietuvos Respublikos Vyriausybės (LRV) programoje numatytus žemės ūkio sektoriui keliamus prioritetus: „5.9.3. didinti smulkiųjų ir vidutinių ūkių gaminamos produkcijos pridėtinę vertę, jų gyvybingumą ir atsparumą bei išsaugoti gamtines ekosistemas, skatinti šiuos ūkius dalyvauti trumposiose maisto tiekimo grandinėse <...>“ bei „5.9.7. plėtoti (įskaitant ir ES paramos teikimą) kooperaciją, trumpąsias maisto tiekimo grandines <...>“, teikti pakoreguotą apibrėžimą LRV.

NUTARTA. Žemės ūkio ministerija papildomai įvertins institucijų teiktas ir šio susitikimo metu išsakytas pastabas ir pasiūlymus ir teiks Lietuvos Respublikos Vyriausybei patikslintą Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, numatant, kad tarpininkas gali būti tik labai maža arba maža įmonė (išbraukiant vidutines), taip pat papildant, kad žemės ūkio veiklos subjektai gali pasitelkti tarpininkus tik jungtinės veiklos sutarties pagrindu.

Posēdžio sekretorė

Nomeda Padvaiskaitė